

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2896/2022
30.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници мал.тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је законски заступник мајка ВВ из ..., чији је пуномоћник Миле Петковић, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., ради измене одлуке о висини издржавања, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 246/2021 од 06.07.2021. године, у седници већа одржаној 30.03.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужилаца, па се **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 246/2021 од 06.07.2021. године, тако што се одбија као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Књажевцу П2 18/20 од 30.03.2021. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцима накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 12.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправака одлуке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Књажевцу П2 18/20 од 30.03.2021. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев малолетних тужилаца АА и ББ, па је тужени ГГ обавезан да учествује у издржавању малолетних тужилаца са по 25% месечно од пензије коју остварује код РФ ПИО Зајечар почев од 01.04.2018. године, па убудуће до 10.-тог у месецу за претходни месец, а да заостале и неисплаћене рате исплати одједном са законском затезном каматом од дана падања у доцњу до исплате, на текући рачун законске заступнице мал.тужилаца, мајке ВВ ближе наведено у изреци, док ова обавеза траје по закону или не буде измењена другом судском одлуком; овом пресудом измењена је пресуда Основног суда у Књажевцу П2 бр.52/15 од 30.04.2015. године у

делу којим је одлучено о издржавању мал.тужилаца. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да мал.тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 104.250,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 246/2021 од 06.07.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је усвојен тужбени захтев мал.тужилаца, па је тужени обавезан да учествује у издржавању мал.тужилаца са по 20% месечно од пензије коју остварује код РФ ПИО Зајечар почев од 01.04.2018. године па убудуће до 10.-тог у месецу за претходни месец, а да заостале неисплаћене рате исплати одједном са законском затезном каматом од дана падања у доцњу до исплате, на текући рачун ближе наведен у изреци, док ова обавеза траје по закону или не буде измењена другом судском одлуком, док се тужбени захтев тужилаца за разлику преко досуђеног па до траженог процента од по 25% месечно од пензије одбија као неоснован. Ставом другим изреке, констатовано је да се овом пресудом мења пресуда Основног суда у Књажевцу ЗП2 број 52/15 од 30.04.2015. године у делу у којем је одлучено о издржавању мал.тужилаца. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), па је оценио да је ревизија тужилаца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Књажевцу ЗП2 52/15 од 30.04.2015. године, разведен је брак ВВ, законске заступнице мал.тужилаца и туженог ГГ, њихова заједничка деца мал.АА и мал.ББ поверени су на негу, чување и васпитање мајци, а тужени обавезан да на име свог дела доприноса за издржавање мал.деце плаћа по 20% од своје месечне зараде коју остварује код „ДД“ ..., „ББ“ ..., почев од 01.05.2015. године, сваког 01. до 05.-тог у месецу за претходни месец. Од момента доношења ове пресуде па до подношења тужбе 09.03.2018. године измениле су се околности утолико што је тужени у међувремену остварио право на старосну пензију почев од 26.09.2017. године, а тужиоци су сада старијег школског узраста, па је у моменту пресуђења мал.АА ученик шестог разреда основне школе, а мал.ББ ученица петог разреда основне школе. Законска заступница малолетне деце, ВВ је засновала ванбрачну заједницу и добила треће дете дана ...2019. године. Законска заступница је са мал. децом АА и ББ живела у стану туженог у ... у Улици ... број ..., где је тужени плаћао све комуналије, али са децом у том стану више не живи од јуна месеца 2018. године. Тужени је остваривао зараду од око 70.000,00 динара, а сада остварује пензију у износу од 62.337,76 динара месечно и лично је поднео захтев да се од његове пензије

одбија по 20% на име издржавања мал.тужилаца и овај налог се спроводи од 10.06.2018. године. Тужени нема обавезу издржавања трећих лица, осим према тужиоцима. Вештачењем је утврђено да је тужени у периоду од 01.04.2018. године до 30.09.2020. године у потпуности измирио обавезу издржавања у висини од 20% од своје пензије по сваком детету, а преко тога је исплатио износ од 35.009,80 динара. Месечне потребе за издржавање мал.АА и ББ износе по 26.513,00 динара, узимајући у обзир да су оба детета школског узраста.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да су се стекли услови за измену раније одлуке и да је тужени у могућности да на име издржавања тужилаца месечно плаћа по 25% од своје пензије коју остварује код РФ ПИО Зајечар почев од 01.04.2018. године, а да тиме не угрози своју егзистенцију, узимајући у обзир да осим према мал.тужиоцима нема обавезу издржавања према другим лицима, а да ће средства преко досуђеног процента од његове пензије до потребног износа од по 26.513,00 динара, обезбедити законска заступница-мајка мал.дече.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је закључио да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право, па је преиначио првостепену одлуку, тако што је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао туженог да учествује у издржавању мал. тужилаца са по 20% месечно од пензије. Другостепени суд је прихватио закључак првостепеног суда да је због промене радноправног статуса туженог потребно изменити ранију пресуду у смислу означања да се издржавање изражено у проценту одређују у односу на пензију, као новог редовног новчаног примања туженог, али није прихватио закључак да измењене околности на страни мал.тужилаца у смислу повећања њихових потреба и на страни законског заступника кроз обавезу издржавања још једног детета, води повећању обавезе на страни туженог до границе његовог законског максимума, имајући у виду да су се могућности туженог да даје издржавање смањиле будући да је износ пензије мањи од износа зараде, те да су се смањиле његове радне способности.

По оцени Врховног касационог суда, основано тужиоци у ревизији указују да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одлука о одређивању и висини досуђеног издржавања подложна је променама у погледу смањења односно повећања досуђеног износа у смислу одредаба члана 164. Породичног закона, ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

Ревизијом тужилаца се указује да је другостепени суд одлучујући о висини доприноса туженог за издржавање тужилаца неправилно применио материјално право из члана 160. Породичног закона. Наиме, имајући у виду битне чињенице за оцену могућности туженог као дужника издржавања у смислу одредбе члана 160. став 3. Породичног закона и то: висину пензије од 62.337,76 динара, непостојање додатних прихода, расходе, године живота туженог, да осим према мал.тужиоцима нема обавезу издржавања према другим лицима, при томе ценећи и укупне месечне потребе малолетних тужилаца који су сада старијег школског узраста, а руководећи се најбољим интересом детета сагласно члану 266. Породичног закона, Врховни касациони суд је оценио да је правилно првостепени суд, супротно закључку

другостепеног суда, закључио да су се стекли услови за измену раније одлуке, те да је тужени у могућности да на име издржавања мал.тужилаца месечно плаћа по 25% од своје пензије коју остварује код РФ ПИО Зајечар. Процентом од 25% у односу на пензију туженог (што представља износ од 15.582,50 динара) покрива се нешто више од половине месечних потреба тужилаца, док се мајци мал. тужилаца, поред обавезе да материјално доприноси издржавању деце до износа укупних потреба тужилаца, у допринос рачуна и свакодневно ангажовање на нези и бризи о тужиоцима. Одређивањем издржавања од стране туженог у наведеном проценту егзистенција туженог, као дужника издржавања, неће бити угрожена без обзира на чињеницу да је износ пензије мањи од износа зараде, с обзиром да се процентуални износи издржавања управо и одређују у односу на висину примања.

Дакле, правилан је закључак првостепеног суда да има основа да се висина издржавања за мал.тужиоце измени на износ од по 25% од износа пензије.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Тужиоцима, према успеху у ревизијском поступку, применом члана 153., 154., 163. ЗПП, у вези члана 207. Породичног закона припада право на накнаду за трошкове састава ревизије у износу од 12.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате, према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, због чега је применом члана 165. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**